

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การจัดการทรัพยากรป่าไม้ของชุมชนบนพื้นที่สูง บ้านโป่งผา
อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นายนรินทร์ ประทวนชัย

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.ชูเกียรติ ลีสุวรรณ	ประธานกรรมการ
ศาสตราจารย์ ดร.มนัส สุวรรณ	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชัย สมितिไกร	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง วิธีการจัดการและการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชน โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการศึกษาค้นคว้าเอกสาร การสัมภาษณ์ทางลึกและสังเกตกิจกรรมการจัดการป่าไม้ของชุมชน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยคณะกรรมการหมู่บ้านและเจ้าหน้าที่บริหารโครงการ ผลการศึกษามีดังนี้

ชุมชนมีวิธีการจัดการทรัพยากรป่าไม้ด้วยการจำแนกประเภทป่า การกำหนดกฎเกณฑ์และข้อบังคับ การวางแผนทางการใช้ประโยชน์ การควบคุมการใช้ประโยชน์ การระงับข้อพิพาท ใช้จารีตประเพณี และความเชื่อเป็นประโยชน์ต่อการจัดการด้วยระบบกรรมสิทธิ์ร่วม แต่สถาบันการจัดการยังมีความเปราะบาง จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องไปอีกระยะหนึ่งเพื่อให้มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น

ชุมชนใช้ประโยชน์จากป่าชุมชน โดยป่าเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าซึ่งเป็นอาหารและเป็นแหล่งสมุนไพรซึ่งเป็นยารักษาโรค ใช้ประโยชน์จากป่าโดยการเก็บหาของป่า ใช้เป็นอาหาร ใช้ไม้จากป่าก่อสร้างบ้านเรือน เป็นไม้ใช้สอย เป็นเชื้อเพลิง การทำการเกษตร ใช้ป่าประกอบพิธีกรรม เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร โดยชุมชนจะมีระดับการพึ่งพิงทรัพยากรป่าสูงเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจระดับครอบครัวและชุมชน

Independent Study Title	Highland Community Forest Resources Management in Ban Pong Pha, Amphoe Mae Ai, Changwat Chiang Mai	
Author	Mr. Narin Prathuanchai	
M.A.	Man and Environment Management	
Examining Committee	Assoc.Prof. Dr. Chukiatt Leesuwan	Chairman
	Prof. Dr. Manat Suwan	Member
	Assoc.Prof. Dr. Chuchai Smithikrai	Member

Abstract

The objectives of this research were to study the management and use of community forest. A qualitative approach has been used by studying documentation, in depth interviewing and observing community forestry management activities. Village committee members and the project administrative officer were used as a sample group. The study results were as following:

The method of forestry resource management that is used by the community is forest classification, rules and regulation stipulation, useful applicable guidelines, useful applicable control and repression of disputes. Tradition and beliefs also benefits the management as a combination rights system. However, weakness of the management was still found and to gain more strength, continuous improvement should be provided.

The community forest has provided benefits to the community as: being a residence for wildlife, a resource of herbs that can be applied as a medical treatment, a resource of wild food, wood to be used for building a house, instruments, fuel, agricultural purposes, ceremonial purposes and as a water resource. For the purpose of economic benefits gained in the level of families and communities the reliance on forest resources is high.